

PORESKA PRAKSA

ZA APRIL 2018. GODINE

Mišljenja

PDV	2
Porez na dohodak fizičkih lica	10
Porez na dobit pravnih lica.....	12
Ostalo (drugi propisi).....	15

POREZ NA DODATU VRIJEDNOST

Primjena 0% PDV, izvoz proizvoda i usluge u vezi sa tim izvozom

Broj: 03/2-4580/2-18

Podgorica, 02. april 2018. godine

Sa stanovišta odredbi člana 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/02...16/06 i "Sl. list CG", br. 64/08... 50/17) predmet oporezivanja PDV je promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu, kao i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Prema članu 25 stav 1 tačka 2 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, PDV se plaća po stopi od 0%, na promet usluga, uključujući prevoznike i druge sporedne usluge i na promet usluga koje su neposredno povezane sa izvozom odnosno uvozom proizvoda, u skladu sa članom 16 stav 2, odnosno članom 30 stav 1 ovog zakona. Radi boljeg razumijevanja navodimo da je članom 16 stav 2, odnosno članom 30 stav 1 i 2 ovog zakona propisano da je plaćanja PDV oslobođen uvoz proizvoda i promet usluga povezanih sa istim ukoliko se uvezeni proizvodi podnose na uvid carinskom organu kada je dozvoljeno njihovo privremeno čuvanje (skladištenje) u skladu sa carinskim propisima, unose u slobodnu carinsku zonu, odnosno u slobodno carinsko skladište, uvoze radi izvoza po sistemu odlaganja ili je u pitanju carinski tranzitni postupak.

Prema članu 30 stav 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost oslobođenje od plaćanja PDV iz ovog člana ostvaruje se pod uslovom da proizvodi nijesu stavljeni u slobodan promet i da je iznos PDV pri stavljanju u slobodan promet jednak iznosu koji bi morao biti obračunat, ukoliko bi takav promet proizvoda bio oporezovan prilikom unošenja u Crnu Goru.

U skladu sa odredbama člana 25 Zakona o PDV, korišćenje nulte stope propisano je za sve izvozne transakcije (proizvode i usluge) i to za proizvode koji su stvarno izneseni iz Crne Gore ili su uneseni u slobodnu zonu, slobodna i carinska skladišta, pod uslovom da su namijenjena izvozu, a što se potvrđuje vjerodostojnom dokumentacijom (carinska izvozna deklaracija).

Poreski obveznik je u obavezi da kod svake isporuke proizvoda, promet evidentira preko poreske registar kase, gostu ili kupcu izda račun, evidentirani izlazni PDV iskaže u mjesečnoj prijavi za PDV, za navedeni obračunski period, bez obzira što račun nije naplatio od gosta ili kupca

Broj: 03/1-4799/2-18

Podgorica, 05. april 2018. godine

Odredbama Uredbe o poreskoj registar kasi ("Službeni list CG", br.31/14) je propisan postupak korišćenja poreske registar kase i način evidentiranja prometa proizvoda, odnosno usluga preko poreske kase.

Predmet oporezivanja PDV –a prema prema članu 3 stav 1 Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ... 50/17) je promet

proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu.

Član 31 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost propisuje da je poreski obveznik dužan da za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga izda račun ili drugi dokument koji služi kao račun. Račun se izdaje u dva primjerka, od kojih original zadržava kupac, a kopiju zadržava isporučilac proizvoda, odnosno usluga. Takođe, poreski obveznik je u skladu sa stavom 8 navedenog člana zakona dužan da promet proizvoda, odnosno usluga koji naplaćuje u gotovini evidentira preko poreske registar kase.

U skladu sa navedenim, mišljenja smo, da je poreski obveznik prema odredbama člana 31 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, u obavezi da gostu izda račun, za izvršeni promet proizvoda i usluga, odnosno konzumiranja jela i pića u ugostiteljskom objektu.

Nadalje, članom 5 navedenog zakona je propisano da upotreba proizvoda u neposlovne svrhe, ako poreski obveznik koristi proizvode koji su dio njegovih sredstava i upotrijebi ih za lične potrebe i za potrebe svojih zaposlenih, otuđi ih bez naknade ili uz naknadu, odnosno iskoristi u svrhe koje nijesu u funkciji obavljanja njegove djelatnosti, takva upotreba, odnosno otuđenje, smatra se prometom proizvoda izvršenim uz naknadu te podliježe obračunu i plaćanju PDV-a.

Prema članu 20 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/02, ...79/05 i "Službeni list CG", br.64/08 ... 84/17) oporezivim isporukama ne smatra se davanje poklona manje vrijednosti u okviru obavljanja djelatnosti poreskog obveznika, ako se ti proizvodi daju povremeno i ne daju se istim licima i ako primalac poklona po tom osnovu nema obavezu protivusluge.

Poklonom manje vrijednosti smatraju se proizvodi čija pojedinačna vrijednost bez PDV ne prelazi 30 €.

Prema članu 19 Pravilnika, manjkom proizvoda se smatra korišćenje proizvoda u neposlovne svrhe, osim:

- manjka i gubitaka nastalih zbog više sile,
- manjka koji je neodvojivo povezan sa procesom izrade i prerade proizvoda,
 - manjka i uništenja po osnovu kala, rastura, loma i kvara proizvoda koji su neodvojivo povezani sa skladištenjem i prevozom proizvoda u stvarnom obimu, a koji ne smiju biti veći od uobičajenog, koji određuje strukovno udruženje, odnosno poreski organ, ako to nije uradilo strukovno udruženje.

Dakle, navedene odredbe Zakona o porezu na dodatu vrijednost i Pravilnika propisuju da ako poreski obveznik upotrijebi svoje proizvode (robu) u neposlovne svrhe, otuđi ih bez naknade ili sa naknadom, da takva isporuka podliježe oporezivanju i ukoliko je kod nabavke tih proizvoda ili polu proizvoda (materiala i sirovine) iskoristio pravo ulaznog PDV.

U vašem opisanom primjeru, kada se radi o krajnjoj potrošnji, tipa ugostiteljski objekat (konzumacija jela i pića) ili maloprodajni objekat, poreski obveznik je u obavezi da kod svake isporuke proizvoda, promet evidentira preko poreske registar kase, gostu ili kupcu izda račun, evidentirani izlazni PDV iskaže u mjesečnoj prijavi za PDV, za navedeni obračunski period, bez obzira što račun nije naplatio od gosta ili kupca. Poreski obveznik svojim internim aktom (odluka i sl.) za svaki maloprodajni objekat koji ima registar kasu ili gdje se račun plaća gotovinski, uređuje način za postupanja po pitanju isporuke proizvoda bez naknade, visinu isporuke koji se daje bez naknade, odnosno „časti gosta“, imenuje računopolagač za ovako nastali „manjak“, jer se evidentno radi o manjku gotovine u kasi, pa se za taj iznos umanjuje uplata dnevnog pazara na tekućem računu obveznika. Kad se u skladu sa internim aktom i potpisom računopolagača, utvrdi da je „manjak“ gotovine nastao u svrhe reprezentacije, onda se ovi iznosi evidentiraju u knjigovodstvo obveznika kao trošak reprezentacije. U drugim

okolnostima, poreski obveznik je dužan uplatiti utvrđeni „manjak gotovine“ u kasi, osim kod manjka i gubitaka proizvoda nastalih zbog više sile.

Poreski tretman prodaje nepokretnosti koja je izgrađena kroz rekonstrukciju “starog” objekta

Broj: 03/2-4950/2-18

Podgorica, 05. april 2018. godine

Kod prometa nepokretnosti, sticalac nepokretnosti, je obveznik poreza na promet nepokretnosti po stopi od 3%. Izuzev kod novoizgrađenih građevinskih objekata, pod kojim se shodno članu 4 stav 4 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 i 50/17) smatra prodaja novoizgrađenih objekata i prenos stvarnih prava i udjela na nepokretnostima koji imaocu (vlasniku) daju svojinsko pravo, odnosno pravo posjeda na nepokretnostima ili dijelu nepokretnosti, gdje prodavac obračunava PDV po stopi od 21%. Inače, pod novoizgrađenim objektima, shodno članu 9 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/02, ...79/05 i "Službeni list CG", br.64/08 ... 84/17), se smatraju nepokretnosti (građevinski objekti i njihovi djelovi) koje su izgrađene, isporučene i plaćene poslije 31. marta 2003. godine.

Član 91 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", br. 064/17) propisuje da investitor gradi objekat na osnovu prijave građenja i dokumentacije propisane ovim zakonom. Investitor je lice koje podnosi prijavu i dokumentaciju za građenje odnosno postavljanje objekta, propisanu ovim zakonom.

Rekonstrukcija je izvođenje radova na postojećem objektu, kojima se vrši: nadogradnja; dogradnja; sanacija oštećenog objekta; ojačanje konstrukcije; zamjena instalacija, uređaja, postrojenja i opreme, izmjena tehnološkog procesa i drugi radovi kojima se utiče na stabilnost i sigurnost objekta; mijenjaju konstruktivni elementi; mijenja spoljni izgled zgrade u odnosu na glavni projekat; utiče na životnu sredinu i na bezbjednost susjednih objekata i saobraćaja; mijenja režim voda; mijenjaju uslovi zaštite prirodne i nepokretne kulturne baštine, dobara koja uživaju prethodnu zaštitu i zaštitu njihove zaštićene okoline (član 5 stav 1 tačka 24 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata).

Zgrada je stalni objekat koji ima krov i spoljne zidove, izgrađena kao samostalna upotrebna cjelina koja pruža zaštitu od vremenskih i drugih spoljnih uticaja, a namijenjena je za stanovanje, obavljanje djelatnosti ili za smještaj i čuvanje životinja, robe i opreme za proizvodne i uslužne aktivnosti itd. (član 5 stav 1 tačka 24 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata).

Pravno lice, kao investitor gradnje, uz posjedovanje urbanističkog projekta i građevinske dozvole, planira da na postojećim objektima izvrši rekonstrukciju i izgradnju zgrade, odnosno izgradnju “tri vile” za tržište, što se imajući u vidu navedene zakonske definicije rekonstrukcije i izgradnje objekata, može smatrati novoizgrađenim građevinskim objektom. Prema tome, mišljenja smo da poreski obveznik- investitor gradnje, kod prodaje ovih – novoizgrađenih nepokretnosti ima obavezu da obračuna PDV po stopi od 21% i da za izvršeni promet izda kupcu račun, shodno odredbama člana 31 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost.

Pravno lice, kao investitor gradnje ima pravo korišćenja ulaznog PDV koji mu je obračunao prethodni učesnik u prometu (poreski obveznik kao izvođač radova i poreski obveznik za usluge projekta), ukoliko ispunjava uslove za pravo na odbitak ulaznog PDV propisane članom članom 37 Zakona o PDV i članom 94 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost, a to je: ukoliko računi koje mu je ispostavio prethodni učesnik u prometu glase na njegovo ime,

ukoliko mu nepokretnost služi za obavljanje oporezive poslovne djelatnosti (shodno registraciji djelatnosti kod CRPS, građevinska dozvola da glasi na investitora gradnje) i ukoliko nije isključeno pravo na odbitak ulaznog PDV shodno članu 37 zakona.

Obaveza ispravke ulaznog PDV kod otuđenja teretnog motornog vozila prije isteka roka od 5 godina

Broj: 03/1-5037/2-18

Podgorica, 10. april 2018. godine

U opisanom primjeru u dopisu, poreski obveznik je iskoristio pravo na odbitak ulaznog PDV kod nabavke teretnog vozila/opreme/, nakon 2 mjeseca korišćenja poreski obveznik je prodao teretno vozilo sa PDV, pa u vezi vašeg postavljenog pitanja, ukazujemo na sljedeće:

Član 39 stav 1 tačka 2 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01, ...76/05 i "Službeni list CG", br.16/07, ... 50/17) propisuje da, ako se u toku perioda od pet godina od kalendarske godine u kojoj je počela da se koristi oprema izmijene uslovi koji su u toj godini bili opredjeljujući za odbitak ulaznog PDV-a, ispravka ulaznog PDV-a se vrši za period do izmjene okolnosti.

Pod opremom u smislu navedene odredbe, se podrazumijeva oprema koja se na osnovu propisa o računovodstvu uključuje u opredmećena (materijalna) sredstva poreskog obveznika.

Pod promjenom uslova mjerodavnih za oporezivanje smatra se promjena uslova koji su bili opredjeljujući, odnosno mjerodavni za odbijanje pretporeza na početku korišćenja opreme, što ima za posledicu promenu (na manje ili više) odbitka pretporeza u odnosu na početno stanje. Opredjeljujući uslovi za odbitak ulaznog PDV su da postoji račun izdat u skladu sa članom 32 Zakona ili carinska deklaracija i ukoliko ispunjava uslove iz člana 37 zakona.

Ukoliko poreski obveznik u periodu od 5 godina od kalendarske godine od koje je počeo da koristi opremu pređe iz oporezive na djelatnost koja je oslobođena od PDV i obrnuto, za period nakon promjene vrši se ispravka PDV.

Ukoliko poreski obveznik prestaje da bude PDV obveznik, odnosno izgubi status PDV obveznika (likvidacija, brisanja) dužan je za opremu izvršiti ispravku pretporeza, ako se za njih nije završio period ispravke pretporeza.

Bliži postupak, kod primjene ove odredbe propisan je članom 103 - 105 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", 65/02 ... 16/06 i "Službeni list CG", br.64/08, ... 84/17), u kome se navodi da:

Povećanja, odnosno smanjenja pretporeza koja su nastala po osnovu ispravke pretporeza prema članu 39 stav 2 Zakona, predstavljaju poslovne prihode, odnosno rashode poreskog obveznika u poreskom periodu. Ispravka pretporeza ne utiče na visinu troškova nabavke, odnosno proizvodnje kapitalnih dobara prilikom popisa kapitalnih dobara poreskog obveznika

Postupak ispravke pretporeza vrši se ako pretporez koji bi se trebao ispraviti po kapitalnom dobru prelazi 30 €.

Razdoblje za ispravku pretporeza za opremu iznosi 5 godina odnosno 60 obračunskih perioda, pravo na odbitak poreski obveznik ima za period od kad je počeo da koristi oprema,

dok se period ispravke dobija kada se 60 umanji za broj obračunskih perioda korišćenja opreme.

Kod prodaje privrednog društva (cjeline ili pogona) za kupca se ne prekida razdoblje ispravke pretporeza.

Dakle, činjenica da poreski obveznik prodaje osnovno sredstvo nakon 2 mjeseca korišćenja, za koje je poreski obveznik iskoristio pravo pretporeza, na osnovu računa koje mu je izdao prethodni učesnik u prometu, ne znači da je došlo do promjene uslova bitnih za ispravku ulaznog PDV. PDV obveznik ima obavezu da kod daljeg prometa proizvoda, odnosno prodaje osnovnog sredstva obračuna PDV i iskaže ga na poreskom računu.

Zakupac vrši ulaganja u poslovni prostor koji prlvodi namjeni u poslovne svrhe, postavlja se pitanje priznavanja prava na odbitak ulaznog PDV po fakturama izvođača i obračun PDV zakupodavcu, kod napuštanja objekta kada ga zakupac ostavlja u takvom stanju zakupodavcu

Broj: 03/2-5450/2-18

Podgorica, 12. april 2018. godine

Prema računovodstvenim propisima ulaganje na zakupljeni objekat se evidentira u poslovne knjige zakupca kao stalna imovina, na račun - Ulaganja u tuđe nekretnine, postrojenja i opremu, pod uslovom da se radi o dugoročnim ulaganjima, dužim od godinu dana, da se očekuju buduće koristi od ovih ulaganja u poslovne svrhe, da se troškovi od ovih ulaganja mogu odmjeriti, odnosno dokumentovati. Ukoliko ovi uslovi nijesu ispunjeni onda se ova ulaganja na tuđim sredstvima evidentiraju kao rashod perioda u kome su nastali. Jedno je bitno da zakupac zaista plaća zakupninu u skladu sa tržišnim uslovima i da je ulaganja izvršio za sopstveni račun. Ulaganja koja se u poslovnim knjigama zakupca evidentiraju kao stalna imovina treba da budu amortizovana. Amortizacija se vrši tokom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe, a to je obično period trajanja ugovora o zakupu. Međutim, amortizacioni period može biti kraći od perioda trajanja ugovora o zakupu, ali ne može biti duži.

Prema tome, ulaganja koja nastaju na bazi ugovora o zakupu, se u računovodstvu poreskog obveznika zakupca priznaju kao ulaganja na tuđim nekretninama pod uslovom da su ispunjeni opšti uslovi za priznanje stalne imovine. Da bi se određeno ulaganje priznalo kao stalno sredstvo, moraju se ispuniti sljedeći uslovi:

- da se očekuju buduće ekonomske koristi od ovih ulaganja na tuđim nekretninama u period dužem od godinu dana

-da se troškovi od ovih ulaganja mogu odmjeriti, odnosno dokumentovati.

Prema tome, u situaciji kada zakupac zaista plaća zakupninu u skladu sa tržišnim uslovima i kada je ulaganja izvršio za sopstveni račun, u tom slučaju, ova ulaganja imaju karakter stalnih sredstava i amortizacija tih ulaganja u tuđe nekretnine vrši se na sistematskoj osnovi na osnovu procijenjenog korisnog vijeka upotrebe, koja se uglavnom uklapa sa periodom ugovora o zakupu.

Zakupac ima pravo na odbitak ulaznog PDV po računima po osnovu ulaganja u zakupljeni objekat u skladu sa opštim uslovima za odbitak ulaznog PDV propisanim odredbama člana 37 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07, 73/10 ... 50/17), i to:

- da ima pravo na odbitak ulaznog PDV kod utvrđivanja svoje poreske obaveze po osnovu ulaznih faktura koje mu je ispostavio drugi poreski obveznik, ukoliko glase na njegovo ime, ukoliko mu služe za obavljanje poslovne djelatnosti.

Mišljenja smo, da je zakupac koji je izvršio ulaganja u građevinski objekat uzet u zakup od pravnog ili fizičkog lica, u kojem je obavljao poslovnu djelatnost, u obavezi da istom izda račun sa iznosom vrijednosti ulaganja u nepokretnosti, na dan raskida ugovora o zakupu, sa obračunatim izlaznim PDV. Ako je on obračunat na računima prethodnog učesnika u prometu (troškovi ugradnje vrata i prozora i dr.) izvođača radova, onda se na vrijednost ulaganja primjenjuje preračunata stopa PDV.

Pitanje u vezi neusaglašenost zakona i podzakonskog akta i mišljenje u vezi sa tim

Broj: 03/1-5449/2-18

Podgorica, 12. april 2018. godine

Član 39 stav 2 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01, ...76/05 i "Službeni list CG", br.16/07, ... 50/17) propisuje da, ako se u toku perioda od pet godina od kalendarske godine u kojoj je počela da se koristi oprema izmijene uslovi koji su u toj godini bili opredjeljujući za odbitak ulaznog PDV-a, ispravka ulaznog PDV-a se vrši za period do izmjene okolnosti. Za nepokretnosti se, umjesto perioda od pet godina, uzima u obzir period od 10 godina.

Bliži postupak, kod primjene ove odredbe propisan je članom 103 - 105 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", 65/02 ... 16/06 i "Službeni list CG", br.64/08, ... 84/17), u kome se navodi da je period za ispravku kod nepokretnosti 20. godina.

Članom 145 Ustava Crne Gore je propisano da zakon mora biti u saglasnosti sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugim propisi u skladu sa Ustavom i zakonom.

Drugim riječima zakon mora biti osnov za donošenje podzakonskog akta i taj akt može obuhvatiti samo ono što proizilazi iz zakonske norme, pa se u skladu sa tim, primjenjuje navedena norma zakona koja predviđa period ispravke od 10. godina.

NVO i plaćanje PDV kod nabavke proizvoda neophodnih u realizaciji programskih ciljeva

Broj: 03/2-5792/2-18

Podgorica, 19.aprila 2018.godine

Saglasno odredbama Zakona o nevladinim organizacijama ("Sl.list CG", br. 39/11 i 37/17) nevladino udruženje je dobrovoljna **neprofitna** organizacija sa članstvom, koju osnivaju domaća i/ili strana fizička i/ili pravna lica, radi ostvarivanja određenih zajedničkih ili opštih ciljeva i interesa.

Odredbama člana 26 stav 1 tačka 10 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl.list RCG", br.65/01...04/06 i "Sl.list CG", br.16/07...50/17) propisano je da su plaćanja PDV oslobođene usluge koje obavljaju nevladine organizacije osnovane u skladu sa propisom kojim se uređuje poslovanje tih organizacija, ukoliko ne postoji vjerovatnoća da će to oslobođenje dovesti do narušavanja konkurencije.

Navedeno oslobođenje od javnog interesa odnosi se **na isporuke** usluga koje vrše nevladine organizacije u cilju ostvarivanja određenih zajedničkih ili opštih ciljeva i interesa. Nvladina organizacija, kao neprofitna organizacija, koja obavlja djelatnost u skladu sa propisima koji regulišu ovu oblast, nema pravo, odnosno obavezu da na isporuke tih usluga obračunava i plaća PDV. Međutim, ovo oslobođenje se ne odnosi **na nabavku** oporezivih proizvoda i usluga neophodnih u realizaciji njihovih programskih ciljeva, s obzirom da se porez na dodatu vrijednost kao opšti porez na potrošnju obračunava i plaća u svim fazama prometa oporezivih proizvoda, odnosno oporezivih usluga.

Odredbama člana 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost propisano je da je predmet oporezivanja PDV uvoz proizvoda u Crnu Goru. Prema odredbama člana 12 stav 1 tačka 5 Zakona, poreski dužnik PDV je lice koje uvozi proizvode, odnosno primalac proizvoda prilikom uvoza. Poreska obaveza kod uvoza proizvoda nastaje, saglasno odredbama člana 19 stav 1 Zakona, u momentu kada nastane obaveza obračunavanja carina i drugih uvoznih dažbina. Poreska osnovica kod uvoza proizvoda je, prema članu 22 Zakona, vrijednost proizvoda utvrđena u skladu sa carinskim propisima.

Kako odredbama ovog Zakona za promet proizvoda koje navodite u svom dopisu (dresovi, trenerke) nije propisano oslobađenje od plaćanja PDV, odnosno oporezivanje po sniženoj ili nultoj stopi, to se prilikom uvoza ovih proizvoda PDV obračunava i plaća po opštoj stopi od 21%.

Račun kao računovodstvena isprava i plaćanje obaveza na osnovu računa

Broj: 03/2- 6007/2-18

Podgorica, 24. april 2018. godine

Član 31 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07, ... 50/17) propisuje da je poreski obveznik dužan da za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga izda račun ili drugi dokumenat koji služi kao račun. Račun se izdaje u dva primjerka, od kojih original zadržava kupac, a kopiju zadržava isporučilac proizvoda, odnosno usluga.

Prema stavu 6 navedenog člana zakona, poreski obveznik može izdati račun u nematerijalizovanom obliku, ukoliko od poreskog organa ima dozvolu za takav oblik izdavanja. Poreski obveznik, koji primi račun u nematerijalizovanom obliku, mora takođe imati dozvolu poreskog organa, inače se smatra da račun nije izdat radi odbitka ulaznog PDV.

Članom 32 Zakona o porezu na dodatu vrijednost je propisano, koje sve osnovne podatke treba da sadrži račun izdat poreskom obvezniku i drugim licima.

Računovodstvena pravila (MRS i MSFI) i domaća regulativa propisuju da se knjiženje u poslovnim knjigama vrši na osnovu računa kao vjerodostojne računovodstvene isprave, čiju vjerodostojnost potvrđuje odgovorno lice svojim potpisom (potpis, faksimil, ime i prezime, elektronski potpis i sl. kao i kombinacija pomenutih oznaka (npr. ime i prezime + potpis)). Posebno ističemo da treba imati u vidu da svaka računovodstvena isprava koju u poslovne knjige unosi poreski obveznik, mora da zadovolji osnovne zahtjeve iz računovodstva, tj. mora da obuhvata sve podatke potrebne za knjiženje u poslovnim knjigama tako da se iz računovodstvene isprave nedvosmisleno može saznati osnov, vrsta, vrijeme izdavanja, prijem i sadržaj poslovne promjene. U skladu sa navedenim računovodstvenim pravilima, poreski obveznik bi imao obavezu da u svrhe tačnog knjigovodstvenog evidentiranja poslovnih transakcija i utvrđivanja poreske obaveze, plaćanje svojih obaveza vrši na osnovu računa-fakture koji mu izdaje isporučilac proizvoda i usluga, iz koje se može saznati osnov, vrsta, vrijeme izdavanja, prijem i sadržaj poslovne promjene.

Poreska registracija za PDV

Broj: 03/2-6693/2-18

Podgorica, 30.april 2018. godine

Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01 ... 04/06, "Službeni list CG", br.16/07 ... 50/17) u članu 35 propisao je da PDV obveznik mjesečnu prijavu za obračun PDV podnosi nadležnom poreskom organu do 15. dana narednog mjeseca po isteku poreskog perioda, bez obzira da li je za period za koji se podnosi prijava dužan da plaća PDV. Dakle, mjesečnu prijavu za obračun PDV, pa čak i „praznu“, tj. prijavu za mjesec u kojem to lice nije imalo bilo kakvih poslovnih transakcija, podnosi poreski obveznik PDV, a ne i lice koje nije registrovani PDV obveznik.

Napominjemo da je shodno članu 55 Zakona o porezu na dodatu vrijednost lice koje po prvi put postaje, odnosno može postati poreski obveznik dužno poreskom organu podnijeti prijavu za registraciju, najkasnije do 20 dana kalendarskog mjeseca koji slijedi mjesec u kojem je izvršilo, odnosno postoji vjerovatnoća da će izvršiti promet proizvoda, odnosno usluga, za uzastopnih 12 mjeseci ili kraći period u visini koja prelazi 18.000 eura. Svojstvo poreskog obveznika se stiče danom koji poreski organ utvrdi u rješenju o registraciji za PDV, koje izdaje u roku od sedam dana od prijema prijave.

POREZ NA DOHODAK FIZIČKIH LICA

Propisi koji regulišu tretman bruto zarade

Broj: 03/2-4661/2-18

Podgorica, 02. april 2018. godine

Članom 78 Zakona o radu ("Službeni list CG", br.49/08,26/10, 59/11, 66/12, 031/14 i 053/14) je propisano da zarada koju je zaposleni ostvario za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu, naknadu zarade i druga primanja utvrđena kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu čini bruto zaradu u smislu ovog zakona.

Prema odredbama člana 3a stav 1 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni list CG", br.13/07 ... 08/15) osnovica za obračun i plaćanje doprinosa je bruto zarada zaposlenog, koja obuhvata zaradu za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu, uvećanu zaradu, naknadu zarade i druga lična primanja utvrđena zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, na koja se plaća porez na dohodak fizičkih lica.

U članu 14 u stavu 1 i 2 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br.65/01 ...04/07 i "Službeni list CG", br.86/09, ... 83/16) propisano je da se ličnim primanjima smatra prihod koji poreski obveznik ostvari od zaposlenja i prihodi ostvareni po drugom osnovu, koji su, u skladu sa ovim zakonom, upodobljeni sa radnim odnosom. Prema stavu 3 istog člana zakona, ličnim primanjem se smatraju zarade, odnosno naknade zarada ostvarene u skladu sa propisima kojima se uređuje radni odnos.

Bruto zarada se ugovara ugovorom o radu između zaposlenog i poslodavca.

Članom 80 u stavu 1 Zakona o radu ("Sl.list CG", br. 49/08 ... 04/18) je propisano da zaposleni ima pravo na minimalnu zaradu za standardni učinak i puno radno vrijeme, odnosno radno vrijeme koje se izjednačava sa punim radnim vremenom u skladu sa ovim zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu.

Shodno članu 80 stavu 2 Zakona o radu i članu 2 Sporazuma o utvrđivanju obračunske vrijednosti koeficijenta i startnog dijela zarade u bruto iznosu ("Sl.list CG",br.80/10), propisano je da minimalna zarada zaposlenog za **puno radno vrijeme** ne može biti niža od 30% prosječne zarade u Crnoj Gori u prethodnom polugodištu, prema zvaničnom podatku koji utvrđuje organ uprave nadležan za poslove statistike.

Vlada Crne Gore je Odlukom o utvrđivanju minimalne zarade (Sl.list CG, br. 18/13) propisala da minimalna zarada u Crnoj Gori iznosi 193,00 eura. Propisani iznos se odnosi na mjesečnu neto zaradu koja ne može biti isplaćena u manjem neto iznosu (po odbitku pripadajućih poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje od bruto zarade) za puno radno vrijeme.

Prema tome, osnovicu za obračun poreza i doprinosa čini bruto zarada zaposlenog ostvarena za vrijeme provedeno na radu, s tim da ona ne može biti manja od propisanog bruto iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori (neto 193,00 eura). Područna jedinica Poreske uprave na zahtjev isplatioca izdaje uvjerenje o izmirenim obavezama po osnovu isplate ličnog primanja

zaposlenom i visini isplaćene zarade (za traženi period), za svrhe refundacije isplaćene bruto zarade pred nadležnim centrom za socijalni rad. Inače, odredbe Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Sl. list Crne Gore", br. 06/16... 13/18), Zakona o radu ("Službeni list CG", br.49/08,26/10, 59/11, 66/12 i 31/14) i Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti ("Službeni list CG", br. 27/13, ... 50/17) pravno uređuju ovu oblast i odredbe Pravilnika o načinu i postupku ostvarivanja prava na privremenu spriječenost za rad i ostvarivanja prava na naknadu zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad ("Sl. list Crne Gore", br. 45/16) jasno preciziraju uslove koje poslodavac treba da ispuni kod ostvarivanja prava na refundaciju sredstava po osnovu isplaćene naknade za vrijeme privremene spriječenosti za rad.

Poreski tretman prihoda po osnovu zakupa, sa stanovišta dohotka od imovine i obaveze zakupodavca kao PDV obveznika

Broj: 03/2-4797/2-18

Podgorica, 02.aprila 2018.godine

Obveznik poreza na dohodak je fizičko lice koje ostvari dohodak iz izvora utvrđenih Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl.list RCG",br. 65/01...04/07 i "Sl.list CG",br. 86/09...83/16). Odredbama člana 12 stav 2 ovog Zakona, propisano je da se porez na dohodak plaća, između ostalog, na prihode od imovine (prihodi od davanja u zakup pokretne i nepokretne imovine).

Ako fizičko lice daje u zakup imovinu pravnom licu ili preduzetniku, zakupac/isplatilac tih prihoda (pravno lice ili preduzetnik) je dužan da, saglasno odredbama člana 49a stav 1 Zakona, obračunava, obustavlja i uplaćuje akontaciju poreza na prihode od imovine tokom godine pri svakoj isplati i istovremeno sa isplatom zakupnine zakupodavcu – fizičkom licu. Akontativni porez na dohodak fizičkih lica obračunava se primjenom stope od 9% na oporezivi prihod, koji, saglasno odredbama člana 36 Zakona, predstavlja razliku između ostvarenih prihoda od davanja u zakup nepokretne imovine (ugovorena bruto naknada-zakupnina) i standardnih rashoda u visini od 30% ostvarenih prihoda po ovom osnovu.

Fizičko lice, registrovani PDV obveznik - zakupodavac je dužan da zakupcu, po osnovu davanja imovine u zakup, izdaje PDV račun sačinjen u skladu sa odredbama člana 32 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl.list RCG",br. 65/01...04/06 i "Sl.list CG",br.16/07...50/17). PDV se obračunava i plaća po stopi od 21% na osnovicu koju, saglasno odredbama člana 20 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, čini bruto zakupnina. Odredbama ovog člana Zakona propisano je da je osnovica PDV sve što predstavlja plaćanje (u novcu, u stvarima ili uslugama), koje je poreski obveznik primio ili će primiti od kupca, naručioca ili trećeg lica za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga, da se u poresku osnovicu uračunavaju akcize i drugi porezi, takse, carine i druge uvozne dažbine, osim PDV, kao i posredni troškovi, kao što su provizije, troškovi ambalažiranja, prevoza i osiguranja, koje isporučilac zaračunava kupcu, odnosno naručiocu usluge.

Dakle, obaveza zakupca je da zakupodavcu uplati neto zakupninu (ugovorena bruto naknada-zakupnina umanjena za obračunati i obustavljeni porez na dohodak) i obračunati PDV (obračunat primjenom stope od 21% na osnovicu koju čini bruto zakupnina bez PDV i iskazan na fakturi

zakupodavca), kao i da obračunati i obustavljeni porez na dohodak (po stopi od 9% na osnovicu koju čini 70% bruto zakupnine bez PDV) uplati na propisan račun i iskaže ga u IOPPD izvještaju pod šifrom 065 (iz Šifrnika osnova za obračun).

Registрован PDV obveznik je, prema odredbama člana 53 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, dužan da u svom knjigovodstvu obezbijedi sve podatke potrebne za pravilno i pravovremeno obračunavanje i plaćanje PDV. Poreski obveznik koji djelimično obavlja oporezive isporuke proizvoda i usluga, a djelimično oslobođene isporuke ima pravo na odbitak pretporeza samo u dijelu koji se odnosi na oporezivi promet (samo od onih nabavki proizvoda i usluga koji se odnose na oporezovanu djelatnost). Raspodjelu ulaznog PDV na dio koji se može odbiti i na dio koji se ne može odbiti, poreski obveznik mora izvršiti prije podnošenja obračuna PDV. Ako poreski obveznik ne može obezbijediti podatke o pretporezu koji se odnosi na oporezivi promet, odnosno promet oslobođen od plaćanja PDV, pripadajući iznos pretporeza (srazmjerni odbitak) utvrđuje u skladu sa odredbama člana 38 Zakona.

POREZ NA DOBIT

Kooperativa kao pravno lice i obveznik poreza na dobit

Broj: 03/2-4662/2-18

Podgorica, 01.april 2018.godine

Prema odredbama člana 6 Zakona o kooperativi ("Sl.list CG",br.43/15), kooperativa je pravno lice koje stiče svojstvo pravnog lica upisom u Centralni registar privrednih subjekata- CRPS (danom stupanja na snagu Zakona o kooperativi prestaje primjena odredaba Zakona o zadrugama "Sl.list SRJ",br. 41/96 i 12/98, kojima su uređene poljoprivredne zadruge). Kooperativa je, u skladu sa odredbama ovog Zakona, dužna da vodi poslovne knjige, kao i da sastavlja i podnosi finansijske izvještaje u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu ("Sl.list CG",br.52/16).

Odredbama člana 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl.list RCG",br.65/01...04/06 i ("Sl.list CG",br.16/07...50/17) propisano je da je predmet oporezivanja PDV promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu, tako da primanje novčanih sredstava, bez obaveze primaoca novčanih sredstava (u ovom slučaju: kooperativa) da izvrši protivčinidbu (isporuku proizvoda i usluga) davaocu tih sredstava (u ovom slučaju: ministarstvo) ili drugom licu, nije predmet oporezivanja porezom na dodatu vrijednost.

Ako su novčana sredstava kao državna pomoć (oblik davanja bez naknade ili protivčinidbe), primljena od davaoca sredstava za jasno određene svrhe (namjene) i ako je trošenje tih sredstava unaprijed utvrđeno ugovorom o dodjeli tih sredstava, ta sredstva, koja se kao takva i

evidentiraju u poslovnim knjigama u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu, ne mogu biti izvor dobiti u smislu odredbi člana 5 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl.list RCG", br.65/01...80/04 i "Sl.list CG", br.40/08...55/16).

Porez po odbitku i isplata prihoda nerezidentu po osnovu faktura koje glase na troškove za notarske usluge

Broj: 03/2-4795/2-18

Podgorica, 03. april 2018. godine

Odredbama člana 29 stav 1 tačka 2 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br.65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br.40/08, 86/09 ...55/16) propisano je da je obveznik poreza na dobit dužan da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku na prihode isplaćene po osnovu: kamata, naknada za autorska prava i druga prava intelektualne svojine, kapitalnog dobitka, naknada za zakup pokretne i nepokretne imovine, naknada po osnovu konsalting usluga, usluga istraživanja tržišta i revizorskih usluga, koje se isplaćuju nerezidentnom pravnom licu. Bliže objašnjenje konsultantskih usluga dato je u članu 29b stav 1 tačka 4 navedenog zakona, koji propisuje da su konsalting usluge, usluge pravnih lica koja daju savjete i intelektualne usluge prilikom izvođenja privrednih, finansijskih i tehničkih projekata ili rade na nekom drugom projektu za određenu naknadu, kao i pravne, poreske, računovodstvene i revizorske usluge, koje strana pravna lica vrše za domaće subjekte uz naknadu i drugi oblik poslovnog savjetovanja ili konsultacija, osim usluga održavanja seminara, predavanja, radionica, i drugih sličnih metoda podučavanja, usluga inženjera, arhitekata i sličnih usluga koje za rezultat imaju pisana dokumenta za postupanje (idejni i izvođački projekti, nacrti, uputstva i druga dokumenta za postupanje), usluge posredovanja i zastupanja, kao i usluge korišćenja raznih baza podataka.

Prema tome, poreski obveznik poreza na dobit, kao isplatilac prihoda nema obavezu da, shodno članu 29 Zakona o porezu na dobit pravnih lica, obračuna i obustavi porez po odbitku kod plaćanja ovih prihoda nerezidentnom pravnom licu, jer smatramo da opisane usluge u vašem primjeru (notarske usluge: troškovi ovjere kupoprodajnog ugovora i ugovora o zakupu) ne spadaju pod usluge za koje je zakonom predviđeno da se kod plaćanja ovih prihoda nerezidentnom pravnom licu, obustavlja i plaća porez po odbitku.

Poreski tretman isplata na ime donacija

Broj: 03/2-5453/2-18

Podgorica, 11. april 2018. godine

Shodno članu 14 stav 1 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br.65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br.40/08, 86/09 ...55/16) izdaci za zdravstvene, socijalne,

obrazovne, naučne, vjerske, kulturne, sportske i humanitarne svrhe, smanjenje siromaštva, zaštitu životne sredine, zaštitu lica sa invaliditetom, društvenu brigu o djeci i mladima, pomoć starijim licima, zaštitu i promovisanje ljudskih i manjinskih prava, vladavinu prava, razvoj civilnog društva i volonterizma, evroatlanske i evropske integracije Crne Gore, umjetnost, tehničku kulturu, unapređenje poljoprivrede i ruralnog razvoja, održivi razvoj, zaštitu potrošača, rodnu ravnopravnost, borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala i borbu protiv bolesti zavisnosti, priznaju se kao rashod najviše do 3,5% ukupnog prihoda, samo ako su izvršena pravnim licima.

Izdaci iz stava 1 ovog člana priznaju se u novcu, stvarima, pravima i uslugama (član 14 stav 2 zakona).

Prema stavu 3 ovog člana Zakona o porezu na dobit pravnih lica, navedeni izdaci priznaju se kao rashod samo ako su izvršeni pravnim licima (državnim organima, javnim ustanovama, nevladinim organizacijama, sportskim, obrazovnim, naučnim, vjerskim, kulturnim i drugim humanitarnim organizacijama) koja obavljaju poslove, odnosno djelatnosti u svrhe iz stava 1 ovog člana u skladu sa posebnim propisima i ako se koriste isključivo u te svrhe.

U skladu sa navedenim, izdaci na ime donacija u svrhe navedene pod članom 14 stav 1 Zakona o porezu na dobit pravnih lica, se ne oporezuju, **pod uslovom da su isplaćena pravnim licima koji obavljaju poslove, odnosno djelatnost za koju su registrovane u skladu sa posebnim propisima i ako je koriste isključivo u te svrhe i ukoliko ne prelaze propisano ograničenje do 3,5% ukupnog prihoda.** Zakon ne pravi razliku da li su to rezidentna ili nerezidentna pravna lica.

Prema tome, sa stanovišta Zakona o porezu na dobit pravnih lica postoji ograničenje u pogledu priznavanja ovako nastalih rashoda u poreske svrhe, pa poreski obveznik ima obavezu da izvrši korekciju poreske osnovice kroz godišnju poresku prijavu poreza na dobit –“obrazac PD” pod r.b. 18, za iznose davanja koje ne ispunjavaju uslove za priznavanje nastalih isplata u skladu sa članom 14 zakona, ukoliko su isplaćeni fizičkim licima i ukoliko ovi iznosi prelaze 3,5% ukupnog prihoda.

Faktura ino lica za prodaju softera domaćem licu, porez po odbitku i PDV

Broj: 03/2-5673/2-18

Podgorica, 17.april 2018. godine

Kada se prodaje softver u trajno vlasništvo u tom slučaju se ne obračunava porez po odbitku, već se isporučiocu isplaćuje cjelokupan iznos fakturisane naknade. Ukoliko autor softvera samo ustupa pravo korišćenja softvera na određeno vrijeme pri čemu isti zadržava i dalje u svom vlasništvu u tom slučaju se prilikom isplate autorske naknade obračunava porez po odbitku po stopi od 9% shodno članu 29 stav 1 tačka 2 Zakona o porezu na dobit pravnih lica (“Službeni list RCG”, “ br.65/01... 80/04 i “Sl.list CG”, br. 40/08 ... 55/16). Navedeno nije u suprotnosti sa odredbama Ugovora između Crne Gore i Republike Srbije o izbjegavanju

dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak ("Sl.list CG-Međunarodni ugovori" br. 16/11).

Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01 ... 04/06, "Službeni list CG", br.16/07 ... 50/17) u članu 12 stav 1 tačka 2 propisao je da ako poreski obveznik isporučilac proizvoda koji nema sjedište u Crnoj Gori ne imenuje poreskog zastupnika, PDV plaća primalac proizvoda. U navedenom slučaju ukoliko isporučilac softvera nema poslovnu jedinicu ili PDV zastupnika u Crnoj Gori vaša firma bi bila u obavezi da obračuna i plati PDV na fakturisanu vrijednost. Ukoliko je ova nabavka izvršena u svrhu obavljanja opreze djelatnosti imali bi pravo da plaćeni porez tretirate kao ulazni porez sa pravom odbitka.

OSTALO (drugi propisi)

Startni dio zarade se utvrđuje u određenom procentu od obračunske vrijednosti koeficijenta i predstavlja fiksni dio zarade.

Broj: 03/2-5451/2-18

Podgorica, 12.april 2018.godine

Obračunska vrijednost koeficijenta je kategorija koje sporazumom utvrđuju Savez sindikata Crne Gore, Unija slobodnih sindikata Crne Gore, Unija poslodavaca Crne Gore i Vlada Crne Gore (Ministarstvo rada i socijalnog staranja), koji su, kao socijalni partneri, potpisnici Opšteg kolektivnog ugovora.

Odredbama člana 66 Opšteg kolektivnog ugovora ("Sl.list CG", br.14/14) utvrđuju se osnovne grupe poslova sa koeficijentima za utvrđivanje zarade po osnovu složenosti, dok se odredbama člana 66 ovog Ugovora, obračunska vrijednost koeficijenta utvrđuje u bruto iznosu od 90€.

Na osnovu člana 6 Sporazuma o utvrđivanju obračunske vrijednosti koeficijenta i startnog dijela zarade u bruto iznosima ("Sl.list CG",br.80/10), koji je zaključen između Unije poslodavaca Crne Gore i Saveza sindikata Crne Gore, Ministarstvo finansija je donijelo Uputstvo za obračun bruto zarada ("Sl.list 05/11), kojim je, polazeći od utvrđenih kategorija: obračunska vrijednost koeficijenta i koeficijent složenosti, propisan način utvrđivanja i obračuna bruto zarada.

Ovim Uputstvom su definisani elementi za obračun bruto zarade: startni dio zarade, obračunska vrijednost koeficijenta i koeficijent složenosti.

Startni dio zarade u bruto iznosu (koji čini topli obrok i 1/12 regresa za korišćenje godišnjeg odmora), u skladu sa članom 4 ovog Uputstva, utvrđuje se u određenom procentu od

obračunske vrijednosti koeficijenta (od 1. jula do 31. decembra 2012. godine iznosi najmanje 70% obračunske vrijednosti koeficijenta = 63,0 €).

Saglasno članu 3 Uputstva za obračun bruto zarada, zarada za puno radno vrijeme od 176 časova u mjesecu obračunava se po formuli:

Startni dio zarade + Koeficijent složenosti uvećan za minuli rad x Obračunska vrijednost
koeficijenta

Zarada za radno vrijeme manje od 176 časova u mjesecu obračunava se po formuli:

(Startni dio zarade + Koeficijent složenosti uvećan za minuli rad x Obračunska vrijednost
koeficijenta) x Broj radnih sati

176

Dakle, polazeći od propisanog načina utvrđivanja i obračuna bruto zarade, startni dio zarade se utvrđuje u određenom procentu od obračunske vrijednosti koeficijenta i predstavlja fiksni dio zarade.

Poreski punomoćnik i poreski postupak

Broj: 03/2-5222/2-18

Podgorica, 13.aprila 2018.godine

Poreski sistem jedne zemlje čini ukupnost svih oblika poreza, odnosno javnih prihoda. Oni se javljaju u raznim oblicima: porezi, doprinosi, takse, naknade i sl. Poreski obveznik je ono fizičko ili pravno lice koje je zakonom u obavezi da plati porez. Ne mora svako lice biti poreski obveznik, već samo ono za koje to zakon utvrdi. Materijalni osnov za utvrđivanje poreza mogu biti prihodi, imovina, potrošnja i sl. To znači da bi nastala poreska obaveza neophodno je da se ostvari neki prihod ili stekne imovina ili da se obavi neka transakcija.

Prema odredbama člana 4 Zakona o poreskoj administraciji ("Sl.list RCG",br.65/01...29/05 i "Sl.list CG",br.73/10...47/17), "poreski obveznik" je lice koje, u skladu sa poreskim i drugim zakonima, podliježe obavezi plaćanja poreza.

Prema odredbama člana 26 stav 2 ovog Zakona, strano pravno ili fizičko lice koje nema stalnu poslovnu jedinicu, odnosno prebivalište na teritoriji Crne Gore, a ostvaruje prihode ili posjeduje imovinu u Crnoj Gori, dužno je da u roku od deset dana od dana početka ostvarivanja prihoda, odnosno sticanja imovine u Crnoj Gori, imenuje poreskog punomoćnika i o tome obavijesti poreski organ. "Poreski punomoćnik" je lice koje poreski obveznik pisano ovlasti da u njegovo ime i za njegov račun vodi poslove u vezi sa izvršavanjem poreskih obaveza u skladu sa poreskim propisima.

Izuzetno, u skladu sa stavom 3 istog člana Zakona, ako strano pravno ili fizičko lice ostvaruje prihode koji se oporezuju po odbitku, za koje nije obavezno podnošenje poreske prijave, nije dužno da imenuje poreskog punomoćnika (porez po odbitku obračunava, obustavlja i uplaćuje "poreski isplatilac, odnosno posrednik").

Poreske propise možete naći na portalu Poreske uprave (www.poreskauprava@gov.me) u okviru odjeljka "biblioteka".

Promet nepokretnosti (nasljeđivanje) i postupak oporezivanja u skladu sa Zakonom o porezu na promet nepokretnosti

Broj: 03/2-5254/2-18

Podgorica, 13.april 2018.godine

Odredbama člana 4 Zakona o porezu na promet nepokretnosti ("Sl.list CG",br.36/13) propisano je da se prometom nepokretnosti smatra svako sticanje prava svojine na nepokretnosti u Crnoj Gori. Sticanjem prava svojine na nepokretnosti smatra se: kupoprodaja, razmjena, nasljeđivanje, poklon, unošenje i povlačenje nepokretnosti iz privrednog društva, sticanje nepokretnosti u postupku likvidacije ili stečaja, sticanje nepokretnosti na osnovu odluke suda ili drugog nadležnog organa, kao i drugi načini sticanja nepokretnosti. Prema odredbama člana 5 Zakona, nepokretnostima, u smislu ovog Zakona, smatraju se zemljište (poljoprivredno, građevinsko i drugo zemljište) i građevinski objekti (zgrade i djelovi zgrade). Obveznik poreza je, u skladu sa odredbama člana 7 Zakona, sticalac nepokretnosti.

Polazeći od navoda iz vašeg dopisa da se nepokretnosti stiču poklonom (bez navođenja koje nepokretnosti su predmet poklona), te da su poklonodavac i poklonoprimac braća, ukazujemo na sljedeće:

Saglasno odredbama člana 8 stav 3 Zakona, obveznik poreza na promet nepokretnosti kod poklona ili drugog oblika sticanja nepokretnosti bez naknade je poklonoprimac ili drugo lice koje je steklo nepokretnost bez naknade.

Odredbama ovog Zakona propisana su poreska oslobođenja kod poklona i u drugim slučajevima sticanja nepokretnosti bez naknade. Tako je odredbama člana 14 stav 1 tačka 1 Zakona propisano da porez na promet nepokretnosti ne plaća poklonoprimac prvog nasljednog reda i braćni drug poklonodavca. Prema odredbama člana 14 stav 1 tačka 3 Zakona, porez na promet nepokretnosti ne plaća poklonoprimac drugog nasljednog reda - na jedan na poklon primljeni stan, ako je sa poklonodavcem neprekidno živio u zajedničkom domaćinstvu najmanje godinu dana prije prijema poklona. Domaćinstvom se, u smislu Zakona, smatra zajednica života, privređivanja i trošenja ostvarenih prihoda članova te zajednice (član 12 stav 2 Zakona).

Saglasno odredbama člana 11, člana 13 i člana 14 Zakona o nasljeđivanju ("Sl.list CG",br.74/08 i 75/17), prvi nasljedni red čine ostaviočeva djeca i njegov supružnik, dok drugi nasljedni red čine ostaviočev supružnik i ostaviočevi roditelji i njegova djeca (braća i sestre ostavioca).

Dakle, sticalac nepokretnosti-poklonoprimac je obveznik poreza na promet nepokretnosti. Poresko oslobođenje kod poklona nepokretnosti mogu ostvariti sticaoci nepokretnosti-poklonoprimci prvog nasljednog reda i braćni drug poklonodavca, dok sticaoci nepokretnosti-poklonoprimci drugog nasljednog reda mogu ostvariti to pravo (pod uslovima iz člana 14 stav 1 tačka 3 Zakona) samo ako je predmet poklona stan, kao dio zgrade (ne zemljište i zgrade).

Ako je predmet poklona stan, a imajući u vidu da se braća, kao potomci istih roditelja ("rođena" braća), nalaze u drugom nasljednom redu po zakonskom redu nasljeđivanja, na poklon jednog stana koji fizičko lice-brat kao vlasnik stana koji je predmet poklona učini svom "rođenom" bratu, porez na poklon se ne plaća ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

-da su poklonodavac i poklonoprimac ("rođena" braća) neprekidno živjeli u zajedničkom domaćinstvu najmanje godinu dana prije prijema poklona i

-da je stan koji je predmet poklona prvi stan koji konkretni poklonodavac poklanja konkretnom poklonoprimcu (imajući u vidu da se poresko oslobođenje po navedenom osnovu može ostvariti za jedan stan).

Napominjemo da je svaki nasljednik, odnosno poklonoprimac nepokretnosti dužan da podnese poresku prijavu (obrazac PR-OPPN) i kada smatra da ispunjava propisane uslove za poresko oslobođenje. Naime, porez na nasljeđe i poklon utvrđuje se rješenjem nadležnog poreskog organa, pa se i pravo na poresko oslobođenje (kada su za to ispunjeni propisani uslovi) utvrđuju rješenjem.

Činjenično stanje od uticaja na postojanje i visinu poreske obaveze u svakom konkretnom slučaju, na osnovu pruženih dokaza, cijeni nadležni poreski organ (prema mjestu gdje se nepokretnost nalazi).

Dostava informacija i podataka iz CROO

Broj: 03/2-6755/2-18

Podgorica, 23.aprila 2018.godine

Poreska uprava CG, saglasno odredbama Zakona o objedinjenoj registraciji i sistemu izvještavanja o obračunu i naplati poreza i doprinosa ("Sl.list RCG",br.29/05 i "Sl.list CG",br.73/10...40/11), vodi Centralni registar obveznika poreza na dohodak fizičkih lica, obveznika doprinosa za obavezno socijalno osiguranje i osiguranika obaveznog socijalnog osiguranja (CROO).

Prema odredbama člana 14 ovog Zakona, podatke iz Centralnog registra mogu koristiti obveznici poreza i doprinosa i osiguranici, u dijelu koji se na njih odnose.

Zahtjev za dostavu podataka iz Centralnog registra (prijava/odjava osiguranja) podnosi se nadležnoj područnoj jedinici poreskog organa (prema mjestu poreske registracija poslodavca-podnosioca prijave/odjave osiguranja za zaposlene), koja će na osnovu službenih evidencija kojima raspolaže i dokaza koje poreski obveznik dostavi u postupku, odgovoriti po zahtjevu u konkretnom slučaju.

Adrese/kontakt Područnih jedinica/Ekspozitura Poreske uprave CG, možete naći na portalu Poreske uprave [www.poreskauprava@gov.me] u okviru odjeljka "kontakt".

Napominjemo da su prijave/odjave boravka u skladu sa odredbama Zakona o strancima ("Sl.list CG",br.12/18) u nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova CG.

